

**Consolidarea capacității UE de luptă împotriva capturii de stat
printr-un nou instrument de monitorizare:**

SceMaps - Estimarea nivelului capturii de stat și monitorizarea
politicilor anticorupție la nivel sectorial

**CELE MAI RECENTE PROGRESE LEGATE DE REALIZAREA PROIECTULUI
SCEMAPS**

**Masă rotundă pentru discutarea modificărilor necesare care se referă la politicile
legate de supremația legii în statele partenere în cadrul proiectului SceMaps: Bulgaria,
Spania și România**

joi, 3 decembrie 2020

Acest eveniment și-a propus ca scop discutarea provocărilor principale cu care se confruntă cele patru state, precum și a instrumentelor și măsurilor care pot da un impuls reformelor lansate împotriva capturii de stat și pentru combaterea corupției. Parlamentari și institute de cercetări științifice din țările respective își vor prezenta opiniile și recomandările, în vederea facilitării procesului de realizare a proiectului de fiecare țară în parte, atât la nivel național, cât și la nivel european.

Va fi lansată [platforma proiectului SceMaps pentru analizarea unor masive mari de date!](#)

Această platformă va prezenta concret, prin vizualizare, semnale de avertizare care se referă la nereguli constatate în legătură cu achizițiile publice în trei sectoare economice (comerțul cu combustibili solizi, lichizi și gazeți, comerțul cu medicamente și în sectorul construcțiilor) din cele patru state participante la proiect. Pe această platformă, **pentru prima dată va fi implementată evaluarea integrată a riscului**, bazată pe date interconectate, despre unele achiziții publice, despre patrimoniul care este proprietatea firmelor și alte informații financiare. Indicele cotei de piață deținute de clienți de exemplu, arată la câte licitații organizate de una și aceeași instituție a participat o anumită companie, iar [raportul dintre veniturile din achiziții publice și cele anuale ale companiei respective](#), este un indicator privind veniturile acesteia generate de licitațiile câștigate, legate de atribuirea contractelor de achiziție publică.

Datele pe această platformă pot fi accesate numai în urma unei [înregistrări prealabile](#).

În proces de elaborare este și ultima componentă a platformei, și anume – datele obținute în urma monitorizării mass-mediei, în vederea studierii investigațiilor jurnalistice pe teme de corupție, când există asemenea suspiciuni în sistemul achizițiilor publice. Designul platformei permite să fie adăugate atât state noi, cât și noi sectoare economice, precum și posibilitatea platforma să funcționeze aproape în timp real (adică, să fie posibilă actualizarea lunară sau chiar zilnică a informației).

CAZURILE INVESTIGATE ÎN MASS-MEDIA

Bulgaria

- **Fundația „Fond Anticorupție” a înaintat un semnal către Agenția pentru inspecție financiară de stat, prin care solicită să fie verificate în întregime atribuirea și executarea contractelor de achiziție publică care se referă la contractele de asigurare încheiate cu Municipality Silistra ([Fondul Anticorupție, 15 mai 2020](#)).**

Fundația „Fond Anticorupție” a înaintat un semnal către Agenția pentru inspecție financiară de stat, prin care solicită să fie verificate în întregime atribuirea și executarea contractelor de achiziție publică care se referă la contractele de asigurare încheiate cu Municipality Silistra. În articolul său, această fundație precizează că se observă o tendință în creștere de eludare a legii legate de achizițiile publice, luându-se ca pretext instituirea stării de urgență din cauza pandemiei COVID-19.

Italia

- **Palermo: acuzații cu privire la corupție, contracte aranjate în domeniul sănătății: printre funcționarii arestați, sunt și persoane responsabile pentru gestionarea crizei Covid-19** ([Corriere della Sera, 20 mai 2020](#))

Poliția financiară din Sicilia a arestat câteva persoane în timpul unei operațiuni pentru combaterea „corupției sistematice din domeniul sănătății”. Printre persoanele arestate este și Antonio Calenda, care are funcția de coordonator al situației de urgență legată de coronavirus.

- **Acte de corupție legate de achizițiile publice în domeniul forțelor armate: 31 măsuri preventive** ([ADNkronos, 9 iulie 2020](#))

Poliția de la Roma (care se află sub coordonarea Parchetului capitalei) a efectuat un număr de 31 arestări preventive de persoane suspectate, printre care unii sunt funcționari de stat (la forțele armate), precum și antreprenori, împotriva cărora au fost înaintate acuzații că au săvârșit fraude cu livrări, acte de corupție, intervenții ilegale în procedurile de licitație și alte infracțiuni legate de achizițiile publice în domeniul forțelor armate.

- **Cazul de corupție Nigeria-Eni-Shell: Viitorul directorului executiv al companiei ENI este sub semnul întrebării** ([The Africa Report, 24 septembrie 2020](#))

La Milano se derulează o urmărire penală care se referă la unul dintre cele mai serioase cazuri de corupție din industria petrolieră, în cadrul căruia funcționari de răspundere ale companiilor „Eni” și „Shell” sunt acuzați în săvârșirea unor acte de corupție, precum darea de mită. Conform informației difuzate, funcționari ai statului nigerian au luat mită în valoarea de 1,1 miliarde USD, pentru a emite o autorizație în baza căreia să fie efectuate cercetări pentru explorarea petrolului în apele teritoriale ale Nigeriei.

- **Concursuri aranjate, fraude și acte de corupție săvârșite în Serviciul de sănătate al regiunii Piemont** ([The Huffington Post, 30 noiembrie 2020](#))

Poliția financiară a descoperit o organizație criminală care a acționat în cadrul Serviciului de sănătate al regiunii Piemont.. Au fost puse sub arest preventiv 15 persoane acuzate pentru participarea la licitații aranjate, pentru săvârșirea unor fraude cu livrări pentru instituții de stat și a unor acte de corupție, pentru suma de 3,5 milioane euro.

România

- **Procurorul-șef al Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism din România și-a dat demisia în urma condamnării soțului său** ([Romania Insider, 25 septembrie 2020](#))

Directoarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism (DICCOT) a demisionat din această funcție, după ce soțul acesteia a fost condamnat la 3 ani de închisoare pentru săvârșirea unui act de corupție. Acest caz a fost instrumentat de o altă structură, și anume – de către Direcția Națională Anticorupție (DNA).

- **Bogdan Olteanu, fost viceguvernator al Băncii Naționale a României, a fost condamnat la 5 ani de închisoare pentru săvârșirea unor acte de corupție** ([Romania Insider, 29 octombrie 2020](#)).

Fostul viceguvernator al Băncii Naționale a României a fost condamnat la 5 ani de închisoare pentru luarea de mită și trafic de influență, săvârșite în timpul exercitării acestei funcții, pentru numirea unei persoane la postul de șef al Rezervației Deltei Dunării, luând mită în valoarea de 1 milion euro de la acest om de afaceri din România, care a fost candidat pentru această funcție.

Spania

- **Curtea Supremă din Spania a confirmat sentința pronunțată în dosarul „Gürtel“** ([El Pais, 14 octombrie 2020](#))

În privința acestui dosar, care se referă la acte de corupție, s-a derulat una dintre cercetările penale de amploare din Spania de astăzi, și Curtea Supremă a Spaniei a pronunțat sentința de condamnare a 29 de inculpați. Dosarul „Gürtel“ se referă la o schemă de amploare pentru fraude legate de achiziții publice, care a fost folosită în perioada anilor 1999 – 2005, în cinci regiuni ale țării.

- **Spania a pornit cea de a treia urmărire penală pentru acte de corupție, la care a participat și fostul rege al țării** ([Jersey Evening Post, 6 noiembrie 2020](#))

Curtea Supremă din Spania a pornit a treia urmărire penală, în vederea cercetării operațiunilor financiare ale familiei regale. În afară de investigațiile curente privind afacerile financiare ale familiei regale, efectuate în Spania și în Elveția, deja au fost pornite și cercetări legate de folosirea de către regele și regina Spaniei a unor carduri de credit și fonduri care nu le aparțin.

CELE MAI RECENTE EVOLUȚII LEGATE DE POLITICILE ANTICORUPȚIE

- **Serviciul Italian Anticorupție și-a publicat raportul anual de activitate** ([Il Fatto Quotidiano, 2 iulie 2020](#); [ANAC, 2 iulie 2020](#))

Agenția Națională Anticorupție a Italiei (ANAC) și-a prezentat raportul anual în fața parlamentului italian. Două dintre constatările principale făcute în acest raport, se referă la cuantumul maxim al sumelor cu titlu de mită, care deseori ajung până la 50 euro, precum și la acte de corupție la care din ce în ce mai des recurg formațiunile de criminalitate organizată.

- **Pentru o lume mai echitabilă după pandemia Covid-19: cu accent pe autoritățile de control financiar** ([Transparency International, 2 octombrie 2020](#))

Asociația „Transparență fără frontiere“ a publicat un raport pentru efectul crizelor financiare asupra corupției și spălării banilor. Sunt analizate unele crize anterioare, precum criza financiară din anul 2008, în vederea ilustrării utilizării pe scară largă a abuzurilor de natură financiară în cadrul programelor de salvare a băncilor și a creditelor de stat. Practic, acest raport semnalizează că organele de control și societatea civilă trebuie să urmărească cu atenție sporită procesele de recuperare în urma crizelor de acest tip.

- **Spania demonstrează progrese în implementarea măsurilor de prevenire a corupției în domeniul afacerilor economice internaționale.** ([Transparency International, 14 octombrie 2020](#))

Într-un raport recent al Asociației „Transparență fără frontiere“ se subliniază succesul guvernului spaniol în asigurarea securității tranzacțiilor internaționale și în dezvăluirea titularilor adevărați ai drepturilor de proprietate asupra activelor financiare. Aceste progrese au fost realizate datorita Legii pentru înregistrarea proprietarilor reali, care are ca scop limitarea posibilităților legate de funcționarea unor firme fictive. Spania a reușit să-și sporească capacitatea de efectuare a urmăririi penale în cazurile care se referă la darea de mită în străinătate.

- **Criza Covid aduce foloase numai mafiei, precum susțin 70% dintre respondenții care au participat la un sondaj de opinie, care afirmă de asemenea că mafia a devenit mai puternică.** ([Libera, 21 noiembrie 2020](#))

Conform unui studiu al percepțiilor populației, care a fost organizat de asociația „Libera“, în urma declanșării pandemiei Covid-19 corupția este în creștere. Participanții la acest studiu își exprimă temerile că repartizarea fondurilor europene de recuperare financiară în urma crizei poate fi inechitabilă, din cauza tendinței de creștere continuă a actelor de corupție. Finanțarea ar trebui să fie îndreptată cu precădere spre sectorul sănătății și spre infrastructura educațională, mai ales în partea sudică a țării care se confruntă cu dificultăți serioase legate de lupta cu pandemia.

EVENIMENTE ȘI PUBLICAȚII ALE MEMBRILOR SCEMAPS

- **Expert Forum este gazda unui forum pentru discutarea Raportului pe tema supremației legii în România al Comisiei Europene ([Expert Forum, 29 octombrie 2020](https://expertforum.org/en/2020/10/29/expert-forum-29-october-2020))**
<https://civio.es/novedades/2020/03/05/civio-wins-the-first-major-battle-for-transparency-in-spain/>

Organizația neguvernamentală Expert Forum a fost gazda unui forum pentru discutarea Raportului pe tema supremației legii în România al Comisiei Europene, în baza căruia au fost formulate recomandări pentru modificarea politicilor statului român. După masa rotundă care a avut loc la acest forum, a urmat prezentarea raportului redactat de Expert Forum, care a fost făcut în baza unor interviuri realizate cu experți locali, printre care a fost și procurorul-șef al Direcției Naționale Anticorupție (DNA), precum și ministrul justiției.